

KÉPZŐMŰVÉSZET

GERMINATION. . .

Tizenhárom európai ország fiatal művészeinek kiállítása, Budapest

. . . Azaz csírázás. Kezdetben ezzel a névvel a francia és német főiskolák együttműködése nyomán, a Deutsche-Französische Jugendwerk keretében létesült közös művésztelepet és az ezt követő kiállítássorozatot illették. Nem sokkal később azonban Hollandia, Nagy-Britannia, majd az Európai Közösség Kulturális Bizottsága kezdeményezésére és főként hathatós anyagi támogatásával több európai állam is csatlakozott a Germination alap gondolatához, s a kezdeményezést a fiatal művészetet európai távlatokban bemutató tervezetté fejlesztette fel. Tavaly nyáron a kelet-európai régió országai közül elsőként Magyarország kapott meghívást, majd ezt követően csehszlovákiai és lengyelországi művészeket is bevontak. A Budapest Galéria közvetítésével és támogatásával négy magyar művész vehetett részt tavaly az Aachenben megrendezett művésztelepen, majd az ezt bemutató tárlaton. A Budapest Kiállítóteremben, illetve a Budapest Galéria Kiállítóházában az aacheni kiállítás anyagának javát láthatta a közönség a Tavasz Fesztivál egyik legfigyelemreméltóbb képzőművészeti eseményeként.

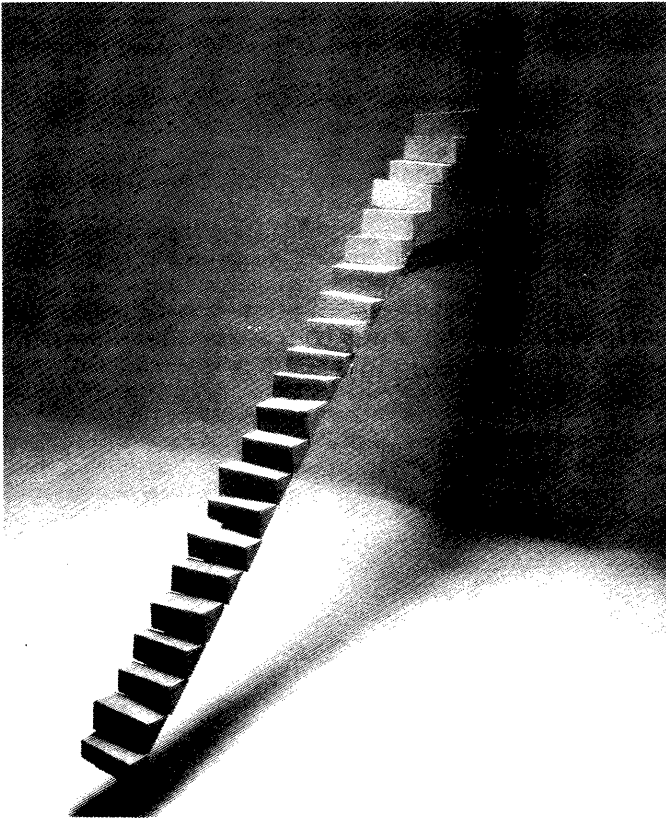
A Germination vállalt célja Európa kulturális, közös gyökereken nyugvó sokszínűségének, valamint a művészek, közvetítők, támogató intézmények és a nyilvánosság alkotó együttműködésének tudatosítása és erősítése. Feladata, hogy a részt vevő fiatal művészeknek megkönnyítse az egymással való megismerkedést, a művészettörténet, a képzés, a szakmai karrier, a művészeti piac helyzetével szembesítsék őket, s hogy egy szakszerűen megrendezett kiállításon való részvételük által egy sikeresebb szakmai bekapcsolódást tegyenek számukra lehetővé.

Az intézmény létrehozóinak (közülük hadd említsük meg a tavaly elhunyt Georges Boudaille nevét, akinek emlékére a Germination-díjat is alapított) alapvető elképzelése nyomán a fiatal európai művészek számára – gondolunk itt elsődlegesen a nyolcvanas évek második felének fiatal alkotóira – olyan lehetőség nyílt, amelyben mérvadó szerepet kap az újraegyesülő Európa víziója csakúgy, mint a nyolcvanas-kilencvenes évek művészetére jellemző „új pluralizmus” és a „heterogenitás”. Legfőbb erénye talán abban keresendő, hogy a Germination megálmodói és létrehozói jól tudták, a nemzeti hovatartozás az egyéni tehetség meghatározásakor kizárólag az olimpiai játékok esetében lehet döntő szempont, más alkalmakkor aligha. Ezért történhetett meg az is, hogy a tárlaton szereplő tizenhárom ország fiatal képzőművészei, Európa különböző régióit képviselve is, saját kulturális meghatározottságuk ellenére sincsenek ellentmondásban az általános érvényűséggel, a transznacionális értékfelfogással. Vagyis, a bevezető tanulmányt író Hegyi Lóránd szavaival: „. . . a művészi érvelés esztétikai sajátosságai magától értetődő jelenségek, melyeket nem terhel többé sem az elvont módon fölfogott nemzetköziség terrorja és kényszere, sem pedig az izolációs nemzeti kultúraszemlélet erkölcsi és politikai nyomása”. Ebből adódóan e nemzedék sajátjának tudja tekinteni a maga regionális kötöttségeit, a maga történelem, nyelv, vallás által meghatározott kultúráját, ám ugyanakkor szabadon tud mozogni e rendszerek, e megkötöttségek felett is, megkísérelve saját kultúráját egy szélesebb kontextusban is továbbvinni.

Ezt a jelzett utat sugallja a szóban forgó budapesti kiállítás is, amely a hasonló nyitottsághoz, több alternatívát is felkínáló tárlatokhoz nem szokott nézőt, enyhén szólva

is, zavarba hozza. Elsősorban a tolerancia küszöbét ingatja meg jóvátehetetlenül. Mert hogy a fiatal európai képzőművészet (a fiatal szó szerint értendő, hiszen az átlagéletkor aligha haladja meg a huszonöt évet) e sajátos seregszemléjén olyan jól megfér egymással a kiforrott, kiérett művészet és a hangulatos lírai akármiket gyártók produktuma, a megszokott pukkasztás és a kétségkívül meggyőző tehetség, hogy ez legalábbis gondolkodásra készítet. Hál' istennek, mert az efféle szabadsághoz, de szabadossághoz sem szoktatott közönség előbb-utóbb kénytelen lesz megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy ilyen is van, ez sem tiltott, az is megengedett, s ráadásul a világ sem dől tőle össze. Mindenesetre egy ilyen esemény figyelemreméltóan emelheti azt a már említett megingott toleranciaküszöböt. S ez jó. Csak az a baj, hogy nem a mi közönségünkkel történik. De ne legyünk önzők. Türelmetlenek sem.

NÁRAY Éva

Monika Linhard, Németország